

(Pokračování z minulého čísla)
Nadporučík Alfréd Bartoš na-
vázal spojení s předním zpra-
vodařským důstojníkem písobi-
cím v ilegalitě špt. Václavem
Morávkem a vynudoval podle
ruku z Londýna záhytnou
výsadeční skupinu výsadky
pro další chystané výsadky
(10. Z. Jelínek, Operace Sil-
ver A, Kolín 1984).

Professor Vaněk byl nápo-
menán i skupině ANTROPOID při
chystání atentátu na Heydricha,
přestraže s ním nesouhlasil a
snažil se přes Potištěkou vysí-
lažku LIBUŠI vykorespondovat
s Londýnem změnu rozkazu.
Uvědomoval si, že atentát bu-
de znamenat represi, které
postihnou nejen odboj, ale i
veškeré obyvatelstvo (11. Podle
rozhovoru s prof. L. Vaňkem).
Situaci parašutistů zkomplico-
vala tragická smrt Moráv-
ka obklíčeného gestapem na
Prašném mostě. Gestapo u něj
totiž nalezlo fotografie Josefa
Valčíka ze skupiny SILVER A
s vyškovskou obranou národa,
určené pro falešnou legitimaci
(12. P. Kettner, I. M. Ježíška,
Tri kontra gestapo, Praha 1967).
Ve dnech 28. a 30. dubna 1942
přibylo do protektorátu z Lon-
dýna dalších 18 parašutistů v
severní paraskupinách (OUT DI-
STANCE, ZINC, BIVOUAC, BIO, a
Pardubická v

dořešit všechny problémy odsu-
tu parašutistů z krypty. Alfréd

Bartoš, velitel SILVER A, již 13.

Mezi skupinou SILVER A a na Vyškovsko. Ideálním

úkolem pro zpravodařskou sku-
pu vznikla tuzká spolupráce, pln SILVER A a její radiosta-
tionskou činnost v rámci Zpravodařskou skupinu použít tento úkryt, byl
umoznili použít tento úkryt, byl
prof. Vaníkem). 18. červ-
na v časných ranních hodinách

byl však kostel Karla Boromej-
ského neprodleně obklíčen ges-
tapem a jednotkami zbraní SS,
a to na základě výpovědi para-
šutisty Karla Čurdý ze skupiny

OUT DISTANCE, který se dne
16. června dobrovolně přihlásil
na pražském gestapu. Po více
než čtyřhodinové hrdinové obra-
nce kůru a krypty si Adolf Opál-
ka, Josef Bublík, Jozef Gabčík,
Josef Valtík, Jaroslav Švarc a
Jan Hrubý nechali poslední kul-
ku pro sebe. Jan Kubík zemřel
na vykřivácení.

Náživu zůstali tedy dva čle-
ni nové SILVERU A, Alfréd Bartoš
a radista Potůček. Bartoš pro-
vedl 20. června v Olšanech re-
konstrukci a 21. června v Brod-
u rechtařem, dostanou do Rup-
rechtova jako ubytovatelé. S
nimi se přes Slavkov a Vyškov,
kde je švagr profesora Vaňka pro-
váděvšem kontaktuje s hajným
radistou v Olšanech ve dne 21. května 1942 rozmístří
v krytě nadporučík Adolf Opál-
ka (15. Podle rozhovoru s prof.
Vaníkem).

Po dnech 16. až 18. června
měl profesor Vaněk definitivně

Zpravodařské výsadky na Vyškovsku

Radek Mikulka

čekoucí oblasti. Bylo domluve-
no, že po provedení atentátu
se parašutisté z Prahy přesu-
tí pravoslavného kostela sv. Cy-
riala a Metoděje, za války sv.
Karla Boromejského, v Rossio-
vě ulici. Jedním z těch, kteří
umožnili použít tento úkryt, byl
prof. Vaníkem. 18. červ-
na v časných ranních hodinách
byl však kostel Karla Boromej-
ského neprodleně obklíčen ges-
tapem a jednotkami zbraní SS,
a to na základě výpovědi para-
šutisty Karla Čurdý ze skupiny
OUT DISTANCE, který se dne
16. června dobrovolně přihlásil
na pražském gestapu. Po více
než čtyřhodinové hrdinové obra-
nce kůru a krypty si Adolf Opál-
ka, Josef Bublík, Jozef Gabčík,
Josef Valtík, Jaroslav Švarc a
Jan Hrubý nechali poslední kul-
ku pro sebe. Jan Kubík zemřel
na vykřivácení.

Náživu zůstali tedy dva čle-
ni nové SILVERU A, Alfréd Bartoš
a radista Potůček. Bartoš pro-
vedl 20. června v Olšanech re-
konstrukci a 21. června v Brod-
u rechtařem, dostanou do Rup-
rechtova jako ubytovatelé. S
nimi se přes Slavkov a Vyškov,
kde je švagr profesora Vaňka pro-
váděvšem kontaktuje s hajným
radistou v Olšanech ve dne 21. května 1942 rozmístří
v krytě nadporučík Adolf Opál-
ka (15. Podle rozhovoru s prof.
Vaníkem).

Po dnech 16. až 18. června
měl profesor Vaněk definitivně

(pokračování z minulého čísla)
Svěřenci o tom například osu-
dy paraskupiny ZINC (viz dá-
le). Důležitou roli hrálo i vy-
bavení pro život v ilegalitě. Po-
všimněme si například, jak se
lišilo vybavení západního para-
výsadku SILVER B, který byl
vysazen koncem roku 1941, te-
dy v počátečním období usk-
tečňování výsadků, a vybavení
zpravodajské skupiny PAVEL,
která byla vyslána zpravidaj-
skými orgány řádu 1. ukrajin-
ského frontu v únoru 1945. Sku-
pina SILVER B měla dva členy
a každý z nich vlastnil kapacitu
ampulky jedu a jednu pi-
tolu se 16 nabojí (4. Západní pa-
raskupiny a spolu práce s do-
mácím odbojem 1941-1945. Od-
bol a revoluce, Zprávy 1970,
č. 1). Skupina PAVEL měla tři pa-
ticky a každý vlastnil automat
pistoli, tři granáty a tisíc ná-
bojů, poněmene-li jídlo a oděv
(5. Z. Jelínek, Příběh zpravidaj-
ské skupiny Pavel, Nás Člověk
1985). Po úvodních špatných
zkusebnostech se s přibyvajícími
výsadky také tato situace zlep-

šovala i u skupin západních.
Dne 27. září 1941 vystřídal
Konstantina von Neurathu ve
funkci zastupujícího říšského
protektora v Čechách a na Mo-
ravě obhávaný SS-Obergruppen-
führer Reinhard Heydrich. Ještě
týž den vyuhasl civilní výji-
mečný stav a rozpoladal v násle-
dujících dnech teror, který dr-

zprávy od agenta A-54, kterým se skokům, leště předcházely a
byly výsadky víceméně kufrové charak-
ter. Oba skončily neduspěnou.
Riedl byl vysazen omylem v AL-
POID a SILVER A se někdy vy-
sazeny na nesprávných místech
dostaly do Prahy, kde navázaly
spojení na sokolskou oddolo-
vou organizaci JINDRA (Obec-
sokolská v odboji) - OSVO -
vysazala z Heydrichova teroru s
nejménšími ztrátami), v jejímž
čele stál profesor chemie a bá-
loviček Ladislav Vaněk, který
později ve Slavkově a tudíž měl
spojení s JINDROU i s Ohranou
národa na Výškovsku (9. Podle
rozhovoru s prof. L. Vaňkem).

Další tři výsadky vysílal Lou-
cín do protektorátu s úmyslem
zauvat zdejší spojení s odbo-
zem - skupiny SILVER A a
SILVER B - a s úmyslem pro-
vést tzv. "velkou akci", která
měla být navázána pomocí
propagandy o na-
ver A ve složení nadporučík
Alfréd Bartoš (velitel), rotmistr
Josef Valík a svobodník Jiří
Heydricha, který měl
provést skupina ANTROPOID
silačkon LIBUŠE spojení s Lon-
dynem, který zásobovala četrvý
dýnem, který zásobovala četrvý
mi zprávami.

(Pokračování příště)

Zpravodajské Wýsadky na Vyškovsku

RADEK MIKULKA

Morávek, byli až na Morávku
zatčeni gestapem. Za této si-
tuace bylo rozhodnuto, že spo-
jení musí být navázáno pomocí
vyvártíla propagandu o na-
veru A ve složení českého národa
prostře loyality českého národa
vsiči říši. Touto akcí měl být
prostře loyality českého národa
koslovenských vojáků ve Velké
Británii, (6. Z. Jelínek, Operace
Británie, 1984). První dva
členové skupiny ANTROPOID
Silver A, Kolín 1984. Vysadky
- BENJAMIN (rotmý ve složení rotmistr Josef Gab-
čík a rotmistr Jan Kubíš (8.
č. 17. 4. 1941) a PERCENTAGE (svobodník asp.
František Pavelka - 4. 10. 1941) v Londýnem, a
československá rozhledka v Lon-
dyně nemohla dostávat cenné
téma událostem jak vidno z dat
zpravidla jiství od března 1939,

V průběhu minulého i letošního roku jsme na stránkách života přinesli řadu článků a seriálů, dokumentujících protifašistický odboj na Vyškovsku v jeho různých formách. Souhrnně jsme se až dosud nezabývali činností zpravodajských výsadků, které byly novým prvky ve vedení války a pokud byly úspěšné, známané v boji proti fašistickému Německu neocenitelnou službou. Je to zvláště patrné u výsadků ze Sovětského svazu, jejichž zprávy pomáhaly účinnému postupu Rudé armády.

PhDr. R. Mikulký takovýto souhrnný přehled o činnosti těchto skupin poskytuje.

Problematika výsadkových výsadků v letech 1945-1946 v Československu je známá, to znamená na Drážďanech vysokému povolení organizování partyzánského hnutí i zpravodajství (JERMAK, JAN KOZINA, MISTR JAN HUS, OLEKSA BORKANUK), avšak u tyto informacií. Zatímco partyzánské skupiny svou bojovou činností na sebe upoutaly pozornost nepřitele, zpravodajské skupiny musely pracovat co li se například na tzv. frontě, tedy o skupiny organizované zpravodajskými orgány sovětského vojska již od jednotlivých front.

komisariátem vnitřních věcí nebo ukrajinským štábem partyzánského hnutí. Z těchto východních výsadků si bude tato práce všťitit, že význam výsadkových skupin tkví v tom, že se ly a výzbroje německých vojských sil, domácí výroby, určitě navrátily rovněž úkolem sabotážním. Bylo to způsobeno zřejmě tím, že londýnské oddělení MNO pomyšlelo na budování rozsáhlé domácí odbojové sítě, orientované na Západ. Nutno říci, že práce tétoho výsadku těsně napomenula na domácí organizace tím nabyla na úspěšnosti.³⁾

Zpravodajské výsadky na Vyškovsku

PhDr. RADEK MIKULKÁ

kn 1942, avšak na jeho území byl proveden žádny z hromadným ziskem, které byly v tomto období na území protektorátu vyplývají, že význam výsadkových skupin tkví v tom, že se ly a výzbroje německých vojských sil, domácí výroby, určitě navrátily rovněž úkolem sabotážním. Bylo to způsobeno zřejmě tím, že londýnské oddělení MNO pomyšlelo na budování rozsáhlé domácí odbojové sítě, orientované na Západ. Nutno říci, že práce tétoho výsadku těsně napomenula na domácí organizace tím nabyla na úspěšnosti.³⁾

munikacích a podobně. Ovšem výsadek byl výhradně zpravodajský, nebo maximálně možné míře konspirační pravidla, byla jejich vlastnost podmíněna ziskáním kontaktu a podporovatele z řad domácího ohryzalstva. Izolace výsadek k tragickým koncům.

I přes to, že zpravodajské výsadyky mohly dodržovat pouze organizující partyzánský boj či podzemní odboj, bylo příliš zjednodušené. U některých výsadek z Východu se podstatným způsobem od skupin, které byly pověřeny organizováním partyzánského hnutí. Většinou do hnutí například nebyli přiblíženi domácí ohryzalsté, pouze jako zásobovatelé, přechovávatelé nebo informátoři. Neleží ovšem přehlednout, že Vyškovsko zasáhly více či méně svou činností i zpravodajství, a to buď komplexně, a to buď komplexně nebo se zřetelkem regionálním. Na Vyškovsku byly uskutečněny partyzánsko-organizačorské a zpravodajské výsadky poprvé až v letech 1944. Jednalo se výhradně o skupiny z Vyškovska, tedy o skupiny organizované zpravodajskými orgány sovětského vojska již od jednotlivých front.

diverzni akce či snad otevřený roku 1944), zjistitme, že devět podávaní zpráv. Tyto zprávy se doči na území protektorátu vyplývají, že význam výsadkových skupin tkví v tom, že se ly a výzbroje německých vojských sil, domácí výroby, určitě navrátily rovněž úkolem sabotážním. Bylo to způsobeno zřejmě tím, že londýnské oddělení MNO pomyšlelo na budování rozsáhlé domácí odbojové sítě, orientované na Západ. Nutno říci, že práce tétoho výsadku těsně napomenula na domácí organizace tím nabyla na úspěšnosti.³⁾

I přes to, že zpravodajské výsadyky mohly dodržovat pouze organizující partyzánský boj či podzemní odboj, byla jejich vlastnost podmíněna ziskáním kontaktu a podporovatele z řad domácího ohryzalstva. Izolace výsadek k tragickým koncům.

(*Pokračování příště*)

1) A. A. Šteňlin, Jermak na Moravě, Praha 1983

2) P. Kopečný, Padáky nad Drahanskou vrchovinou, Blansko 1980

3) Z. Jelínek, Západní para-

skupiny a spolupráce s domácím odbojem 1941-1945,

Odboj a revoluce, Zprávy 1970,

č. 1

zjistíme, že devět
byly v tomto ob-
řími protektorátu vy-
šlo úkoly zpravodaj-
ství s úkoly organizač-
na GIAUCINUM byla
novězena rovněž úko-
nům. Bylo to zpíso-
váno úkoly londýnské
MNO pomýšlelo na
rozhléd domácí od-
orientované na Zá-
moří, že práce
adků těsně napojí-
domácí organizace tím
úspěšnosti.³⁾

10. že zpravodajské
musey dodržovat v
možné míře konspi-
cia, byla lejich zí-
odminěna ziskáním
podporovatelů z řad
obyvatelstva. Izolace
a k tragickým kon-
(Pokračování příšř)

lénin, Jermak na Mora-
ja 1983

čky, Padáky nad Dra-
vrchovinou, Blansko

inek, Západní para-
v a spolupráce s do-
bojem 1941–1945,

revoluce, Zprávy 1970,

ce či snad edekším z
máv. Tyto vidla smý-
relstva roje německy
tomáš vý lečné vyu-
řili pro hory na adle

a podobně každý zpravodaj-
nízvěstník působí vemní vodho pod-
moudlesné.

b výsadek
jejich vý-
izace par-
avoda stří-
A. MISTR
URKANUK) jinich byly
ě vyzváni
ze Západu
složitější.
lad na tri
adků Vý-
z Poštáte